

భాష

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత (వ్రథమ బహుమతి పొందిన వ్యాసం)

తెలుగుభాష యొక్క ప్రాముఖ్యత

ఉపోద్ఘాతము : “చక్కని పలుకుబడులకు, నుడికారములకు తెలుగు భాషయే పుట్టినిల్లు”. చక్కని కవితలల్లిక లో జిగిబిగిని ప్రదర్శించిన నేర్పు ఈ భాషలోనే వీలైనది. అంతేగాక, అనేక భాషలు ఈ భాషలో చోటు చేసుకున్నాయి. ఎప్పుడైనా ఒక భాష గొప్పతనం అన్ని భాషలూ నేర్చినగానీ తెలియదు. సంస్కృతము, తమిళము, ఫారసి మున్నగు భాషలు తెలిసిన రాయలు “దేశభాషలందు తెలుగులెస్స” అనుట ఆశ్చర్యం గాదు. బ్రౌనుదొర కూడా ఈ భాషను గూర్చి వేనోళ్ల పొగుడుట మన తెలుగు వారి, తెలుగు భాష యొక్క గౌరవము.

దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స: మన తెలుగు భాష దేశ భాషలలో గొప్పది. **దేశభాషలందు**

తెలుగులెస్స, అని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు తన “**ఆముక్తమాల్యద**” లో ఆంధ్రమహావిష్ణువు చే చెప్పించాడు. ఈ మాట ప్రతి తెలుగు వారి గుండెలలో నిరంతరం ప్రతిధ్వనిస్తూనే ఉంటుంది. రాయల పైమాట తెలుగు వారి యొక్క మాతృభాషాభిమానానికి మేలుకొలుపు పాట అయ్యింది. బహుభాషా కోవిదుడైన రాయలు, ఆ భాష లోతుపాతులనెరిగి, మధించి భువన విజయ వికమాదిత్య న్యాయాధిపతిగా చెప్పిన తీర్పు దేశభాషలందు తెలుగులెస్స అన్న మాట.

తెలుగు భాష మాధుర్యం: తెలుగు భాష మాధుర్యానికి కారణాలను పరిశీలిద్దాం. తెలుగు ద్రావిడ భాషలలో నుండి పుట్టింది. సహజముగా ద్రావిడ లక్షణములను బట్టి సరళము, సుకుమారము అయిన తెలుగువాణి, సంస్కృత భాషా కైకర్యం, గాంభీర్య పటుత్వాలను అలవరుచుకొని, తల్లికి, అక్కా చెల్లెండ్రకూ లేని క్రొత్త అండాలను అలవరుచుకుంది.

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత (ద్వితీయ బహుమతి పొందిన వ్యాసం)

మాతృ భాష యొక్క ప్రాముఖ్యత

ఉపోద్ఘాతం:

మాతృమూర్తయై, మాతృభూమియై, మనసున్న ప్రతి మనిషికి అవ్యాజ్యమైన ప్రేమ, గౌరవం ఉంటుంది. అందుకే, “మాతృదేవోభవ” అని మనకు జన్మనిచ్చిన తల్లిని మొట్టమొదటగా స్మరించుకుంటున్నాం. ‘తల్లి ఒడి మొదటి బడి’ అన్నారు. వ్యక్తి జీవితంలో మొదట నేర్చుకునే భాష మాతృభాష. “జననీ జన్మ భూమిశ్చ, స్వర్ణాధపి గరీయసి” అనడంలో మాత, మాతృభూమి, స్వర్ణం కంటే మిన్న అని తెలుస్తుంది. మాతృభాష సహజంగా అబ్బుతుంది. అప్రయత్నంగా వచ్చేదే మాతృభాష.

మాతృభాష:

Mother Tongue అనే ఆంగ్ల పదానికి సమానార్థకంగా నేడు మాతృభాష అనే పదం వ్యవహారంలో ఉంది. శిశువు మొట్టమొదటిసారిగా తానొక భాషను నేర్చుకుంటున్నాననే జ్ఞానం లానప్పుడు, తనలో ఉన్న అనుకరణ అనే సహజ ప్రవృత్తితో తన పరిసరాలలోని వారి భాషణాన్ని అనుకరిస్తూ, జీవితంలో మొట్టమొదటిసారిగా నేర్చుకునే భాష “మాతృభాష”. శిశువు నాంధర్య దృష్టిని ఆనందానుభూతిని వ్యక్తం చేయటానికి ఉపయోగపడేది మాతృభాష అని గాంధీజీ భావించారు. “దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స” అని సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌముడైన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు ఆముక్తమాల్యద లో తన ఇష్ట దైవమైన శ్రీకాకుళాంధ్ర మహావిష్ణువు తో చెప్పించారు.

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత (తృతీయ బహుమతి పొందిన వ్యాసం - ౨)

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత

“దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స” అని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు వారు అన్న మాటకు అర్థం మన దేశంలో ఎన్నిభాషలున్నా సరే ఏ భాష కూడా తెలుగుతో పోటీ పడలేదు అని. తెలుగు భాషలోని మాధుర్యం అంతా ఇంతా కాదు. ఉగ్గు పాల నుండి ఒక బిడ్డకి తల్లి పాట పాడేందుకు వీలైన భాష. తెలుగు భాషలోని స్పష్టత, నేర్పు, భావం, కూర్పు చాలా అందంగా ఉంటాయి. ఎందరో మహనీయులు, కవులు, కవయిత్రులు మన తెలుగు భాష యొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి చాటిచెప్పారు.

అందులో ప్రప్రథమంగా నన్నయ, తిక్కన, యెఱ్ఱాప్రగడలు మహాభారతం వంటి గొప్పకావ్యాన్ని సంస్కృతం నుండి తెలుగులోకి, సామాన్య మనవుడికి అర్థమయ్యే విధంగా, చక్కగా అనువదించారు. ఆ

కవిత్రయానికి జోహార్లు. వీరేకాక, గురజాడ అప్పారావు, వీరేశలింగం పంతులు, శ్రీశ్రీ, సి. నా. రె. మొదలైన కవుల వరకు అందరూ ఎన్నో గొప్ప తెలుగు కావ్యాలు, కథలు రచించారు.

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత (తృతీయ బహుమతి పొందిన వ్యాసం)

తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత

“దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స” అని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు వారు అన్న మాటకు అర్థం మన దేశంలో ఎన్నిభాషలున్నా సరే ఏ భాష కూడా తెలుగుతో పోటీ పడలేదు అని. తెలుగు భాషలోని మాధుర్యం అంతా ఇంతా కాదు. ఉగ్గు పాల నుండి ఒక బిడ్డకి తల్లి పాట పాడేందుకు వీలైన భాష. తెలుగు భాషలోని స్పష్టత, నేర్పు, భావం, కూర్పు చాలా అందంగా ఉంటాయి. ఎందరో మహనీయులు, కవులు, కవయిత్రులు మన తెలుగు భాష యొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి చాటిచెప్పారు.

గిడుగు రామమూర్తి పంతులు గారు

గిడుగు రామమూర్తి పంతులు గారి జన్మదినమైన ఆగస్టు 29ను ‘తెలుగు భాషా దినోత్సవము’గా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము పరిగణిస్తున్నది. గిడుగు గారు తెలుగు వ్యావహారిక భాషకు పితామహుడిగా పరిగణించబడతారు. గిడుగు రామమూర్తి గారికి అభినవ వాగమశాసనుడు అని బిరుదు.

గిడుగు వెంకట రామమూర్తి (1863-1940):

తెలుగు ప్రజలు స్మరించదగ్గ ప్రథమ స్మరణీయుడు గిడుగు రామమూర్తి. ఆధునిక విజ్ఞాన వ్యాప్తికి, వచనరచనకు కావ్యభాష పనికిరాదనీ, సామాన్యజనానికి అర్థమయ్యే సమకాలీన “శిష్టవ్యావహారికం”లో ఉండాలనీ ఆనాటి సాంప్రదాయికపండితులతో హోరాహోరీగా

యుద్ధంచేసి ఆధునికప్రమాణభాషను ప్రతిష్ఠించటానికి మార్గదర్శకుడైనవాడు గిడుగు రామమూర్తి.

గిడుగువారి వ్యవహారిక భాషోద్యమం వల్ల ఆధునిక సాహిత్యం కొత్త సొగసులు సంతరించుకుంది. రచనావైవిధ్యం, వైశిష్ట్యంతో పుష్టిచేకూరింది. విశ్వవిద్యాలయాలలో వాడుకభాష రాజ్యమేలుతోంది. పత్రికలు ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగాయి. అక్షరాస్యత పెరిగింది. తెలుగు అధికారభాషగా, పరిపాలనా భాషగా కీర్తికెక్కింది. దీనికంతటికీ గిడుగు పిడుగే మూలకారకుడు.